

Ю. В. Хомутінін*, С. Є. Левчук, В. В. Павлюченко

Український науково-дослідний інститут сільськогосподарської радіології
Національного університету біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна

*Відповідальний автор: khomutinin@gmail.com

**МЕТОДОЛОГІЯ ОПЕРАТИВНОЇ ОЦІНКИ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З МЕТОЮ ПОВЕРНЕННЯ ЇХ
У ГОСПОДАРСЬКЕ ВИКОРИСТАННЯ**

Отримано достовірні регресійні залежності: потужність амбієнтного еквівалента дози – щільність забруднення ^{137}Cs ; щільність забруднення ^{137}Cs – щільність забруднення ^{90}Sr . На їхній основі запропоновано та апробовано економічно вигідний підхід до оцінки щільності забруднення ґрунту ^{137}Cs , ^{90}Sr та ізотопами плутонію з контролюваною похибкою. Запропонований підхід дає змогу оперативно з мінімальними витратами оцінювати щільність забруднення ґрунту ^{137}Cs , ^{90}Sr та ізотопами плутонію на сільськогосподарських угіддях, нерівномірно забруднених цими радіонуклідами.

Ключові слова: ^{137}Cs , ^{90}Sr , ґрунт, радіоактивне забруднення, Чорнобильська аварія.

Yu. V. Khomutinin*, S. E. Levchuk, V. V. Pavlyuchenko

*Ukrainian Institute of Agricultural Radiology of National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

*Corresponding author: khomutinin@gmail.com

**OPERATIVE ASSESSMENT OF RADIOACTIVE CONTAMINATION
OF AGRICULTURAL LAND FOR THEIR RETURN TO USE**

Significant regression dependencies between ambient equivalent dose rate and ^{137}Cs contamination density, as well as between ^{137}Cs and ^{90}Sr contamination densities were obtained. An economically inexpensive approach to estimating the density of soil contamination by ^{137}Cs , ^{90}Sr , and plutonium isotopes with controlled uncertainties has been proposed and tested. The approach allows also the immediate evaluation of the density of radionuclide soil contamination even if there is a contamination gradient within the agricultural land.

Keywords: ^{137}Cs , ^{90}Sr , soil, radioactive contamination, Chornobyl accident.

REFERENCES

1. *Twenty-five Years after Chornobyl Accident: Safety for the Future* (Kyiv: KIM, 2011) 328 p.
2. *Radiological Condition of the Territories Referred to the Zones of Radioactive Contamination*. V.I. Kholosha (ed.) (Kyiv: Veta, 2008) 54 p. (Ukr)
3. Law of Ukraine “On the Legal Regime of the Territory Suffered from Radioactive Contamination as a Result of the Chornobyl Accident” of February 27, 1991 No. 791a-XII. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR* 16 (1991) Art. 198. (Ukr)
4. Law of Ukraine “On the Status and Social Protection of Citizens Suffered from the Chornobyl Accident” of February 28, 1991 No. 797-XII. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR* 16 (1991) Art. 201. (Ukr)
5. I. Labunska et al. Current radiological situation in areas of Ukraine contaminated by the Chernobyl accident: Part 1. Human dietary exposure to Caesium-137 and possible mitigation measures. *Environment International* 117 (2018) 250.
6. State hygienic standards. Permissible levels of ^{137}Cs and ^{90}Sr radionuclides in food and drinking water. Hygienic Standard HS 6.6.1.1-130-2006. *Ofitsiynyy Visnyk Ukrayiny* 29 (2006) 142. (Ukr)
7. Yu.V. Khomutinin, V.A. Kashparov, E.I. Zhebrovskaya. *Optimization of Sampling and Measurements of Samples during Radioecological Monitoring* (Kyiv: VIPOL, 2001) 160 p. (Rus)
8. Yu.V. Khomutinin. Optimization of sampling for assessment of contamination density by local territory radionuclides. *Yaderna Fizyka ta Energetyka (Nucl. Phys. At. Energy)* 1(9) (2003) 145. (Rus)
9. Yu.V. Khomutinin, S.E. Levchuk, V.V. Pavlyuchenko. Optimization of soil sampling in the mapping of radioactive fallout density. *Visnyk Zhytomyrskoho Universytetu* 3 (1) (55) (2016) 74. (Ukr)
10. Yu. Khomutinin et al. Optimising sampling strategies for emergency response: Soil sampling. *Journal of Environment Radioactivity* 222 (2020) 106344.
11. V.A. Kashparov et al. Soil contamination with ^{90}Sr in the near zone of the Chernobyl accident. *Journal of Environment Radioactivity* 56(3) (2001) 285.
12. V.A. Kashparov et al. Territory contamination with the radionuclides representing the fuel component of Chernobyl fallout. *Science of the Total Environment* 317(1-3) (2003) 105.

13. Methodical recommendations for expert assessment of radioactively contaminated agricultural lands for their return to production (Kyiv, 2020). (Ukr)
14. Yu.V. Khomutinin et al. Operational mapping of areas contaminated with radionuclides. *Yaderna ta Radiatsiyna Bezpeka (Nuclear and Radiation Safety) 3 (2019) 51.* (Rus)
15. S.A. Ayvazyan. *Applied Statistics. Dependency Research* (Moskva: Finansy i statistika, 1985) 488 p. (Rus)
16. M. Kendall, A. Stewart. *Statistical Conclusions and Communications*. Vol. 2 (Moskva: Nauka, Fizmatlit, 1973) 899 p. (Rus)
17. A.A. Afifi, S.P. Azen. *Statistical Analysis: A Computer Oriented Approach*. Translation from English (Moskva: Mir, 1982) 488 p. (Rus)
18. V.V. Demyanov, E.A. Savelieva. *Geostatistics: Theory and Practice* (Moskva: Nauka, 2010) 327 p. (Rus)
19. T. Hengl, G. Heuvelink, A. Stein. A generic framework for spatial prediction of soil variables based on regression kriging. *Geoderma 120(1-2) (2004) 75.*
20. T. Hengl, G.B.M. Heuvelink, D.G. Rossiter. About regression kriging: From equations to case studies. *Computers & Geosciences 33 (2007) 1301.*
21. B. Sansoni, R. Iyer, R. Kurth. Concentration of analytical data as part of data processing in trace element analysis. *Fresenius Zeitschr. Anal. Chem. 306 (1981) 212.*
22. B. Markert. Sample preparation (cleaning, drying, homogenization) for trace element analysis in plant matrices. *Science of the Total Environment 176(1-3) (1995) 45.*
23. Yu.V. Khomutinin et al. Mapping of radionuclide-contaminated agricultural land to make them available for use. *Yaderna Fizyka ta Energetyka (Nucl. Phys. At. Energy) 20(3) (2019) 285.* (Ukr)

Надійшла/Received 28.10.2020